

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267Ert diarienummer
Fi2025/01857Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
alice.hallman@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Betänkandena innehåller tillsammans en stor mängd förslag som spänner över flera områden. Många av förslagen är av övergripande karaktär och behöver analyseras och utredas vidare. Detta gör det svårt att bedöma förslagets genomförbarhet och effekter. Arbetsförmedlingen har i sitt yttrande fokuserat på de förslag som berör myndigheten eller kan få konsekvenser för arbetsmarknadens funktionssätt och i den mån myndigheten har några synpunkter.

I *Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29)* tillstyrker Arbetsförmedlingen följande förslag:

- Ekonomistyrningsverket (ESV) ska samordna statens arbete med regelförenkling, konsekvensutredningar och utvärderingar av regelverk. I detta ingår kompetensuppbyggnad, stöd, dialog med intressenter samt granskningsuppgifter (5.6.2).
- Kraven på myndigheters konsekvensutredningar skärps i en rad bemärkelser. Bland annat genom ökat fokus på reglernas samlade samhällsekonomiska effekter (5.6.3).
- En konsekvensutredning ska även göras när myndigheter hemställer till regeringen om nya eller förändrade regler (5.6.3).

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

- Lagar och förordningar med betydelse för företag, individer eller offentlig sektor ska utvärderas inom fem år. Regeringen ska återrapportera resultat och vidtagna åtgärder till riksdagen (5.6.5).
- Det bör införas en arbetsmarknadskomponent i den högre utbildningens resurstilldelningssystem och dimensionering (9.3.2).
- Inom systemet för resurstilldelning för den högre utbildningen bör det ske ett skifte genom att den s.k. prislappen höjs utan att motsvarande höjning av anslagen sker (9.3.2).
- Metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter bör tas fram, spridas och användas (11.2.1).

Arbetsförmedlingen avstyrker följande förslag:

- ESV ges återremitteringsrätt på konsekvensutredningar som görs av förvaltningsmyndigheter. Föreskrifter får inte beslutas förrän ESV har godkänt konsekvensutredningen (5.6.3).

För följande förslag:

- Konsekvensutredningar som föregått beslut om nya föreskrifter ska uppdateras inom tre år. ESV ska följa upp detta och rapportera till regeringen (5.6.5).

Tillstyrker Arbetsförmedlingen den första delen: Konsekvensutredningar som föregått beslut om nya föreskrifter ska uppdateras inom tre år. Men avstyrker den andra delen: ESV ska följa upp detta och rapportera till regeringen.

I Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96) tillstyrker Arbetsförmedlingen följande förslag:

- Se över möjligheten att undanta delägare i svenska startups från lönegolvet i regelverket kring arbetskraftsinvandring (3.5.9).
- Utred ett svenskt startupvisum (3.5.9).
- Genomför förslagen i SOU 2023:96 för att skapa tydlighet kring interoperabilitet på nationell nivå (4.4.2).
- Förstärk arbetet på Kungliga biblioteket att tillsammans med lämpliga samarbetspartners utveckla AI-modeller för svensk offentlig sektor (4.4.2).
- Utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, omvänt, så att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter (4.4.2).

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

- Ersätt nuvarande registerlagar med en enda registerlag (4.4.2).
- Se över tillämpningen av dataskyddsförordningen (GDPR) i Sverige för att säkerställa att den inte blir striktare än i andra EU-länder. Verka för en gemensam översyn inom EU för att säkerställa en harmoniserad tillämpning som inte hindrar innovation (4.4.3).
- Inrätta ett nytt anslag i statsbudgeten där medel avsätts för att utveckla nödvändiga grundkomponenter i en digital infrastruktur för offentlig sektor (4.4.4).
- Genomför förslagen i SOU 2025:3 som bl.a. syftar till att förenkla och förtydliga kompetensregeln i expertskatteavdraget samt öka avdragets generositet (5.3.1).
- Öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning (5.3.10).
- Ett utförarregister för privata utförare av all offentligt finansierad verksamhet införs (11.3.4).
- En statlig garantimodell för kommunsektorns finansiering införs (13.3.1).
- SCB ges i uppdrag att ta fram och utveckla metoder och mått för kvalitetsjusterade produktionsvolym, samt att kontinuerligt hålla dessa mått uppdaterade i tidsserier (13.3.3).
- Begränsa generella rapporteringskrav i regleringsbrev och myndighetsuppdrag (14.3.1).
- Statskontoret ges i uppdrag att gå igenom samtliga myndigheters regleringsbrev och föreslå utglesning av rapporteringsintervall för uppdrag och återrappporteringskrav (14.3.2).
- Sammanlänkade uppgifter om hela inköpsprocessen och hela inköpsvolymen bör samlas in i syfte att förbättra möjligheterna för analys och utvärdering (15.3.2).
- Bredda kravet på elektroniska inköp till hela den offentliga sektorn (15.3.2).
- Etablera en statlig annonsdatabas med en roll likt EU:s gemensamma annonsdatabas Tenders Electronic Daily (TED) men för samtliga upphandlingsannonser i Sverige. (15.3.2)
- Stärk Upphandlingsmyndighetens upphandlingsstöd (15.3.4).
- Koncentrera upphandlingsmål till färre förvaltningsrätter och kammarrätter (15.3.5).

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

Arbetsförmedlingen avstyrker följande förslag:

- Definiera målgruppen för arbetsmarknadsutbildning i högre utsträckning utifrån den arbetssökandes jobbchanser efter avslutad utbildning snarare än tiden i arbetslöshet (5.3.10).
- Dela upp Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning i regionala kontrakt för att minska risken för och konsekvenserna av överprövningar (5.3.10).
- Inför ett system där upphandlande organisationers erfarenhet av olika leverantörer kan registreras i syfte att kunna använda dessa erfarenheter som grund för tilldelning av kontrakt i andra upphandlingar (15.3.1).
- För över Kammarkollegiets uppgift att upphandla samordnade ramavtal och Diggs uppgifter inom området elektronisk inköpsprocess till Upphandlingsmyndigheten (15.3.4).
- Det bör bli svårare för leverantörer att få upphandlingar överprövade, bl.a. genom införandet av en avgift (15.3.5).

För följande förslag:

- Lagen (2008:962) om valfrietssystem (LOV) revideras för att möjliggöra starkare grindvaktsfunktioner mot kriminella och oseriösa aktörer. Om det inte bedöms vara möjligt att uppnå med en revidering av lagstiftningen bör LOV upphävas i sin helhet (11.3.2).

Tillstyrker Arbetsförmedlingen första delen: Lagen (2008:962) om valfrietssystem (LOV) revideras för att möjliggöra starkare grindvaktsfunktioner mot kriminella och oseriösa aktörer. Men avstryker den andra delen: Om det inte bedöms vara möjligt att uppnå med en revidering av lagstiftningen bör LOV upphävas i sin helhet.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Allmänna synpunkter

Betänkandena innehåller tillsammans en stor mängd förslag som spänner över flera områden. Många av förslagen är av övergripande karaktär som behöver analyseras och utredas vidare. Detta gör det svårt att bedöma förslagens genomförbarhet och effekter. Arbetsförmedlingen har i sitt yttrande fokuserat på de förslag som berör myndigheten eller kan få konsekvenser för arbetsmarknadens funktionssätt och i den mån myndigheten har några synpunkter.

Vissa förslag ger olika myndigheter nya uppdrag. Arbetsförmedlingen har generellt sett inga synpunkter på vilken myndighet som får eventuella uppdrag utan myndighetens ställningstagande rör förslagens övriga innehåll. I de fall nya uppdrag tillkommer bör erforderliga resurser skjutas till. När det gäller myndighetsnamn används de som används i betänkandena.

I *Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96)* kapitel 5 finns förslag som rör arbetskraftsinvandring utifrån SOU 2024:15 och Ds 2024:31. Rörande dessa förslag hänvisar myndigheten till sina tidigare yttranden.¹ Mot bakgrund av den senaste tidens omfattande förändringar inom migrations- och integrationsområdet ser Arbetsförmedlingen behov av att de sammantagna effekterna på sysselsättning och etablering följs upp på ett samlat sätt samt att ytterligare förändringar avvaktar en sådan uppföljning.

Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29)

5 Regelförändring

5.6.2 Förstärkt kompetens, stöd och granskning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att en myndighet får uppdraget att hålla samman arbetet inom staten med regelförenkling, konsekvensutredningar och utvärderingar av regelverk. Samt att inom uppdraget utveckla kompetensen på området, utgöra stödfunktion till myndigheter och granska deras arbete. Som konstateras i betänkandet finns det saker som talar för att ESV/Statskontoret kan vara lämplig myndighet för ett sådant uppdrag och efterföljande förslag i betänkandet utgår från att så är fallet. Arbetsförmedlingen har emellertid inga synpunkter på vilken myndighet som får uppdraget. Huvudsaken är att det införs ett samlat ansvar för utveckling och stöd.

5.6.3 Högre krav på konsekvensutredningar

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att kraven skärps på de konsekvensutredningar som ska utföras av förvaltningsmyndigheterna enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Arbetsförmedlingen noterar dock att betänkandet har fokus på kretsen enskilda som är företag eller andra organisationsformer. Det kan i vissa fall finnas skäl att reglera förhållande mellan företag och fysiska personer i syfte att skydda och stärka de senare gentemot företag.

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget att ge ESV en återremitteringsrätt på konsekvensutredningar som görs av statliga förvaltningsmyndigheter. Att föreskrifter inte ska få beslutas förrän ESV har godkänt konsekvensutredningen innebär fördröjningar och

¹ Arbetsförmedlingens remissvar: Nya regler för arbetskraftsinvandring m.m. (SOU 2024:15), Af-2024/0018 2497, och Arbetsförmedlingens remissvar: Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och studenter. Ds 2024:31, Af-2024/0117 6253.

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

ytterligare administration som inte tillför något i sak. Det är bättre att ESV (eller den myndighet som får uppdraget enligt förslaget i 5.6.2) fokuserar på att ge stöd för att förbättra myndigheters konsekvensanalyser.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att en konsekvensutredning även ska göras i samband med att myndigheter hemställer till regeringen om nya eller förändrade regler. En väl genomförd konsekvensutredning i samband med en hemställan underlättar regeringens bedömning av den samt effektiviserar lagstiftningsärendet. Det torde således även ligga i myndigheternas intresse att en konsekvensutredning genomförs i samband med hemställan.

5.6.5 Alla regelverk ska följas upp eller utvärderas

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att konsekvensutredningar som föregått beslut om nya föreskrifter uppdateras inom tre år. Likt utredningen bedömer Arbetsförmedlingen att det kan vara lämpligt att införa en given tidsgräns för den uppföljning som följer av förordning 2007:1244 om konsekvensutredning vid regelgivning så att detta blir en systematisk del av arbetet med föreskrifter. Omfattningen av uppdateringen bör avgöras från fall till fall utifrån frågans karaktär. Likt ovan menar Arbetsförmedlingen emellertid att ESV bör fokusera på att ge stöd till myndigheter. Därför avstyrker Arbetsförmedlingen den del av förslaget som rör ESV:s roll avseende uppföljning och rapportering.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att lagar och förordningar med betydelse för företag, individer eller offentlig sektor ska utvärderas inom fem år. Det bör, som utredningen framhåller, finnas en proportionalitetsprincip där utvärderingens omfattning ställs mot regelverkets karaktär och effekter. Det kan emellertid noteras att det i många sammanhang kan vara svårt att genomföra effektutvärderingar med kontrollgrupper skapade t.ex. genom regelutformningen eller randomisering, då det kan innebära avsteg från likabehandling. Möjligheterna att genomföra en utvärdering och nyttorna av en utvärdering bör således också vägas in.

9 Utbildning

9.3.2 Finansieringen bör spegla utbildningsanordnarens ansvar och premiera högkvalitativ utbildning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att resurstilldelningssystemet och dimensioneringen av den högre utbildningen bör ges en arbetsmarknadskomponent. Förslaget kan bidra till förbättrad kompetensförsörjning. Myndigheten ser både fördelar och nackdelar med de olika idéer som betänkandet lyfter, men hur ett sådant system ska utformas bör utredas och analyseras vidare. En sådan utredning bör också undersöka hur en arbetsmarknadskomponent i resurstilldelningssystemet påverkar lärosätenas autonomi, långsiktighet i

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

utbildningsutbud och kompetensförsörjning samt om det finns alternativa metoder för att uppnå samma mål. Ett sådant arbete kan tjäna på att Arbetsförmedlingen och andra relevanta aktörer deltar.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att det inom systemet för resurstilldelning för den högre utbildningen bör ske ett skifte genom att den s.k. prislappen höjs utan att motsvarande höjning av anslagen sker. Detta eftersom myndigheten bedömer att det kan bidra till en förbättrad kompetensförsörjning på det sätt som betänkandet beskriver.

11 Policyutveckling och försöksverksamhet

11.2.1 Utveckla metodstöd och vägledningar för försök i offentlig sektor

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter bör tas fram, spridas och användas. Försöksverksamhet, när så är möjligt, bidrar till ett mer evidensbaserat arbetssätt inom offentlig sektor. Vilket bland annat kan bidra till effektivare insatser och produktivitet utveckling. Ett framtagande av metodstöd och vägledning bidrar till att fler försök genomförs inom offentlig sektor, men kan även peka på regelförändringar som kan behöva komma tillstånd för att vissa försök ska vara genomförbara. Materialet bör tas fram i samarbete mellan analys-, utvärderings- och sektorsmyndigheter.

Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96)

3 Teknisk utveckling, forskning och innovation

3.5.9 Förbättra förutsättningarna för entreprenörskap

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att se över möjligheterna att undanta delägare i svenska startups från lönegolv i regelverket kring arbetskraftsinvandring. Att ha möjlighet att erbjuda delägarskap eller optioner som kompensation kan göra det möjligt för dem att växa, vilket i förlängningen kan skapa fler arbetstillfällen. Genom att underlätta för internationella entreprenörer att starta företag i Sverige kan landet locka internationell kompetens, nya idéer och investeringar. Vilket i förlängningen skulle kunna stärka näringslivet och ekonomin i stort.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att utreda ett svenskt startup-visum. Ett sådant visum kan göra det lättare för entreprenörer och specialister från länder utanför EU att etablera sig i Sverige. Detta bedöms gynna arbetsmarknaden och bidra till kompetensförsörjningen. Andra länder har redan denna typ av visum och ett eventuellt införande kan bidra till att stärka Sveriges konkurrenskraft när det gäller att attrahera internationell kompetens.

4 Digitalisering och AI

4.4.2 Tillgängliggör svenska data

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att genomföra förslagen i utredningen om interoperabilitet vid datadelning (SOU 2023:96) för att skapa tydlighet kring interoperabilitet på nationell nivå. I samband med remitteringen av SOU 2023:96 instämde myndigheten i stort med utredningen². Samtidigt framförde myndigheten att det är avgörande att Myndigheten för digital förvaltning får tillräckliga resurser för dessa ändamål för att nå målen med förslagen.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att förstärka arbetet på Kungliga biblioteket (KB) att tillsammans med lämpliga samarbetspartners utveckla AI-modeller för svensk offentlig sektor. I dag saknas en sammanhållen nationell förmåga, vilket gör att Sverige i stor utsträckning förlitar sig på kommersiella och internationella lösningar som inte fullt ut är anpassade till svenska data, regelverk, säkerhetsbehov eller samhällets värderingar. Arbetsförmedlingen ser ett särskilt behov av modeller som kan hantera svenska språket med hög precision, inklusive dialekter och administrativa texter. Detta är avgörande för korrekt AI-baserad kommunikation med medborgare i offentlig förvaltning. En nationellt ansvarig aktör blir avgörande för att skapa skalbarhet, undvika

² Remissvar över betänkandet SOU 2023:96 En reform för datadelning (Fi2024/00259), Af-2024/0012 4751.

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

dubbelarbete och säkerställa att Sverige utvecklar den generativa AI-förmåga som krävs för en modern och effektiv offentlig sektor.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, omvänt så att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter. Detta är något som myndigheten lyft i tidigare remissvar.³ Det kan vara svårt att förena lämpliga proportionella avgränsningar, baserat på syfte, med ökat informationsutbyte mellan myndigheter. I SOU 2024:63 Ökat informationsutbyte mellan myndigheter görs en omfattande bedömning av proportionaliteten. Avgränsningarna, i synnerhet relaterat till syftet med datadelningen, var avgörande för de förslag som lämnas där i. Detta torde också vara avgörande och av stor betydelse fortsättningsvis när sekretess och personlig integritet ställs mot ökat tryck för informationsdelning.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att ersätta nuvarande registerlagar med en enda registerlag. Att reglera myndigheters personuppgiftsbehandling i en ramlag i stället för separata registerförfattningar skulle ena en fragmenterad lagstiftning, ge myndigheter liknande förutsättningar, underlätta uppdatering av lagstiftningen, samt göra myndigheters personuppgiftsbehandling mer transparent för allmänheten. Det är dock troligt att proportionalitetsbedömningar faller olika ut beroende på myndigheters uppdrag och därmed även eventuella inskränkningar i skyddet för den personliga integriteten.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att tillämpningen av dataskyddsförordningen (GDPR) i Sverige ses över för att säkerställa att den inte blir striktare än i andra EU-länder. Detta framförde myndigheten även vid remitteringen av AI-kommissionens betänkande. Det har gått några år sedan GDPR började tillämpas och Arbetsförmedlingen anser det vara lämpligt att utreda hur utfallet har blivit. Tillämpningen har bland annat inneburit en stor administrativ börda och begränsningar för hur personuppgifter får hanteras och användas. Det senare är emellertid ändamålet med regleringen. Frågan är dock om den svenska tillämpningen är mer restriktiv än i andra länder. Oavsett svaret på den frågan skulle det emellertid vara önskvärt att tillämpningen förenklas. Det är dock viktigt att bibehålla önskad nivå på skyddet av den personliga integriteten.

4.4.4 Förbättra den digitala infrastrukturen i offentlig sektor

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att inrätta ett nytt anslag i statsbudgeten där medel avsätts för att utveckla nödvändiga grundkomponenter i en digital infrastruktur för offentlig sektor.

³ Arbetsförmedlingens remissvar: AI-kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12), Af-2025/0021 3049, samt Arbetsförmedlingens remissvar: Delbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63), Af-2024/0089 0934.

Arbetsförmedlingen ser samma behov som betänkandet vad gäller utveckling av en statlig molntjänst, statlig e-legitimation, auktorisationslösningar och interoperabilitetsstöd. Utan en modern infrastruktur kan inte myndigheter bygga skalbara, säkra och framtidssäkra digitala tjänster.

5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

5.3.1 Underlätta högkvalificerad arbetskraftsinvandring

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om att genomföra förslagen i SOU 2025:3 som bl.a. syftar till att förenkla och förtydliga kompetensregeln i expertskatteavdraget samt öka avdragets generositet. Arbetsförmedlingen ställer sig generellt positiv till förändringar i regelverk med syfte att underlätta för företag. Detta då det kan bidra till att underlätta kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och öka sysselsättningen i samhället. Myndigheten har i ett tidigare yttrande tillströkt förslagen i SOU 2025:3.⁴

5.3.10 Stärk arbetsmarknadsutbildningen

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar. Förslaget ligger i linje med myndighetens bedömning om att antalet deltagare bör öka.⁵

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget att definiera målgruppen för arbetsmarknadsutbildning i högre utsträckning utifrån den arbetssökandes jobbchanser efter avslutad utbildning snarare än tiden i arbetslöshet. Utgångspunkten för en anvisning till en arbetsmarknadsutbildning är alltid en arbetsmarknadspolitisk bedömning och den arbetssökandes handlingsplan. De insatser och aktiviteter som ingår i den arbetssökandes handlingsplan ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Det innebär att de måste framstå som lämpliga både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget att dela upp Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning i regionala kontrakt för att minska risken för och konsekvenserna av överprövningar. Att dela upp upphandlingar i regionala kontrakt kan minska risken för överprövningar. Det kan bli aktuellt, men det finns även andra sätt att hantera denna risk. Det handlar exempelvis om att undvika att ha alltför stora avtal i få leveransområden på samma gång och att i utvalda upphandlingar ha avtal med flera leverantörer. Att dela upp upphandlingar i mindre upphandlingspaket är ett sätt att hantera risken

⁴ Arbetsförmedlingens remissvar: Remiss SOU 2025:3, Skatteincitament för forskning och utveckling - En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna, Af-2025/0012 8935.

⁵ Se Plan för arbetet med att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning – Återrapport enligt regleringsbrev 2025 (dnr Af-2025/0014 5550) för planerade åtgärder.

för överprövningar. Myndigheten bör emellertid själv ha rådighet över när och hur en sådan uppdelning sker.

11 Kriminalitet och tillit

11.3.2 Revidera eller upphäv lagen om valfrihetssystem

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om en revidering av lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) för att möjliggöra starkare grindvaktsfunktioner mot kriminella och oseriösa aktörer. Detta i syfte att försvåra för dem att få tillgång till de offentligt finansierade marknaderna.

I betänkandet föreslås vidare att om en sådan revidering inte är möjlig att LOV ska upphävas. Arbetsförmedlingen avstyrker att LOV upphävs på den grunden. Det är inte givet att varje valfrihetssystem har alla de problem som beskrivs i betänkandet. Det torde finnas andra sätt att stävja problemen och försvåra för oseriösa eller kriminella aktörer, än att upphäva LOV.

11.3.4 Samla, dela och tillgängliggöra information

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att ett utförarregister för privata utförare av all offentligt finansierad verksamhet införs. Vidare delar myndigheten betänkandets bedömning att möjligheterna för informationsdelning mellan kommuner, regioner och myndigheter bör förbättras. Likaså delar myndigheten bedömningen att rättsvårdande myndigheter i större utsträckning bör få lämna information och underrättelser till kommuner, regioner och myndigheter. Ett sådant informationsutbyte skulle förbättra möjligheterna att t.ex. motverka felaktiga utbetalningar.

13 Kommunsektorn

13.3.1 En garantimodell för kommunsektorns finansiering

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att en statlig garantimodell för kommunsektorns finansiering införs. Kommunerna är viktiga samverkanspartners till Arbetsförmedlingen för att utföra arbetsmarknadspolitiken på lokal nivå. Kommunerna har inte någon skyldighet att vara en utförare av arbetsmarknadspolitik men har ofta ekonomiska intressen att göra så eftersom de individer som uppbär ekonomiskt bistånd många gånger är arbetslösa.

Vid kraftig och hastig minskning av sysselsättningen inom en kommun minskar skatteunderlaget och därmed de kommunala skatteintäkterna. Detta kan leda till att kommunerna minskar omfattningen av frivilliga uppgifter så som utförandet av kommunal arbetsmarknadspolitik. Detta samtidigt som behovet av arbetsmarknadsåtgärder kan förväntas öka. Arbetsförmedlingen anser därför att det vore önskvärt att införa en modell som garanterar kommunsektorns finansiering vid ett betydande minskning av skatteunderlaget.

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

13.3.3 Metoder för att kunna mäta produktivitsutvecklingen

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att SCB ges i uppdrag att ta fram och utveckla metoder och mått för kvalitetsjusterade produktionsvolym, samt att kontinuerligt hålla dessa mått uppdaterade i tidsserier. Arbetsförmedlingen har vid flera tillfällen försökt mäta och analysera myndighetens produktivitet. Denna påverkas av flera olika faktorer, t.ex. tillkommande och förändrade uppdrag samt hur sammansättningen av arbetslösa förändras över tid. Om detta inte beaktas syns inte vilka kvalitetsjusteringar som skett inom myndighetens produktion. Detta är emellertid som betänkandet konstaterar svårt att göra. Utöver att ge en mer kvalitativ bild över utvecklingen av produktiviteten i offentlig sektor bedömer Arbetsförmedlingen att ett sådant uppdrag med metodutveckling även kan utgöra ett ramverk för myndigheter att utgå ifrån när de ska mäta och analysera produktiviteten inom den egna verksamheten.

14 Administration i offentlig sektor

14.3.1 Minska perspektivträngseln

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att begränsa generella rapporteringskrav i regleringsbrev och myndighetsuppdrag. Återrapporter och dess frekvens får inte bli ett självändamål. Samtidigt är det av vikt att myndigheter tar hand om de styrsignaler som ges, omsätter dessa i praktiken, samt att regeringen kan följa arbetet. Arbetsförmedlingen menar därför att rapporteringen bör fokusera på prioriterade områden och kan med fördel ske mer sällan. Det senare då det kan ta tid innan förändringar får effekt och det finns något substantiellt att rapportera.

Arbetsförmedlingen vill i detta sammanhang även lyfta att det i dag förekommer mer eller mindre stående uppdrag eller uppgifter i regleringsbrev. I vissa fall utgör dessa den rättsliga grunden för en myndighets behandling av personuppgifter. Stående uppgifter bör regleras i förordning med instruktion för en myndighet. Det blir då en tydligare styrning och reglering; att det finns nationell reglering som utgör rättslig grund, att det är av allmänt intresse att myndigheten behandlar personuppgifter för att utföra författningsreglerad uppgift.

14.3.2 Rapportering och uppföljning bör ske mer sällan

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att Statskontoret får i uppdrag att gå igenom samtliga myndigheters regleringsbrev och föreslå utglesning av rapporteringsintervall för uppdrag och återrapporteringskrav. Samt att det i uppdraget även bör ingå att se över myndigheters och organisationers rapportering till internationella organisationer och om den kan begränsas i omfattning.

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

15 Offentlig upphandling

15.3.1 Systematisk användning av erfarenheter

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget om att införa ett system där upphandlande organisationers erfarenhet av olika leverantörer kan registreras i syfte att kunna använda dessa erfarenheter som grund för tilldelning av kontrakt i andra upphandlingar. Att bedöma tidigare prestationer samt använda dessa för tilldelning av nya kontrakt riskerar att motverka syftet med upphandlingslagstiftningen genom att t.ex. försvåra för nya leverantörer. I stället behöver kunskapshöjande åtgärder vidtas så att upphandlande myndigheter blir bättre på att ta fram och säkerställa objektiva krav. Ett register över leverantörer som har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av något väsentligt krav i ett tidigare kontrakt (se LOU 13 kap. 3 § p 5) är enligt Arbetsförmedlingen ett alternativt och rättssäkert förslag i linje med upphandlingslagstiftningen.

15.3.2 Bättre inkösuppgifter

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att sammanlänkade uppgifter om hela inköpsprocessen och inköpsvolymen bör samlas in i syfte att förbättra möjligheterna för analys och utvärdering samt förslaget att bredda kravet på elektroniska inköp till hela offentliga sektorn. Offentlig upphandling omsätter stora belopp och det skulle vara värdefullt med samlade inkösuppgifter för analys och utvärdering. Detta kan i förlängningen förbättra upphandlingen samt minska oegentligheter.

Arbetsförmedlingen tillstyrker även förslaget om att etablera en statlig annonsdatabas med en roll likt EU:s gemensamma annonsdatabas Tenders Electronic Daily (TED) men för samtliga upphandlingsannonser i Sverige. Förutom de skäl som lyfts fram i betänkandet kan en statlig annonsdatabas ge förutsättningar för utveckling av privata tjänster som riktar sig till leverantörsmarknaden. Vilket i förlängningen kan gynna konkurrensen.

15.3.4 Stärkt nationellt upphandlingsstöd

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om att stärka Upphandlingsmyndighetens upphandlingsstöd. Som betänkandet framhåller varierar upphandlingars kostnadseffektivitet och det finns potential att förbättra denna. Ett utökat upphandlingsstöd kan vara ett sätt att realisera detta.

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget om att föra över Kammarkollegiets uppgift att upphandla samordnade ramavtal och Diggs uppgifter inom området elektronisk inköpsprocess till Upphandlingsmyndigheten. Arbetsförmedlingen bedömer att nackdelarna med förslaget överväger då det finns en risk för en intressekonflikt mellan upphandlingsstödet och den avgiftsfinansierade verksamheten med ramavtal. Samarbetet mellan

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

Upphandlingsmyndigheten och Kammarkollegiet kan emellertid med fördel stärkas.

15.3.5 Färre överprövningar och effektivare handläggning

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget att det bör bli svårare för leverantörer att få upphandlingar överprövade, bl.a. genom införandet av en avgift. Myndigheten håller emellertid med om att okynnesöverprövningar behöver förhindras, men bedömer att föreliggande förslag inte löser problemen på ett optimalt sätt. Vidare finns det inga belägg för att en avgift leder till färre överprövningar. Frågan bör utredas vidare bland annat med avseende på hur det påverkar små leverantörer och entreprenörs- och innovationsklimatet.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om att koncentrera upphandlingsmål till färre förvaltningsrätter och kammarrätter. Detta skulle kunna effektivisera handläggningen av upphandlingsmålen. Arbetsförmedlingen vill i sammanhanget föreslå att det utreds närmare om en klagandenämnd enligt dansk modell ska införas som ett steg före domstolsprövning.

Datum
2026-01-27Diarienummer
Af-2025/0096 9267

På Arbetsförmedlingens vägnar

Thomas Hagman

Lars Lindvall

Beslut i ärendet har fattats av överdirektören Thomas Hagman. Ärendet har föredragits av enhetschefen Lars Lindvall.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksamhetsområdeschefen Eva Samakovlis deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Ärendet har behandlats på gd-föredragning den 27 januari 2026.